

Ympäristön ja rakentamisen valvonnan tulosalueen talousarvio

Ympäristölautakunta

Rakentaminen ja ympäristön valvonta

Tilivelvolliset: ympäristölautakunnan jäsenet, ympäristöpäällikkö

Tulosyksiköt:

Ympäristötoimi
Rakennusvalvonta

Toiminta-ajatus

Ympäristölautakunta vastaa rakentamislain mukaisista rakennusvalvontaviranomaisen tehtävistä sekä ympäristölainsäädännön edellyttämistä kunnalle kuuluvista velvoitteista. Lautakunnan tavoitteena on varmistaa terveellinen, turvallinen ja viihtyisä elinympäristö.

TALOUSSUUNNITELMA 2026 - 2028

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Ympäristötoimea ja rakennusvalvontaa ohjaavat lainsäädännöt muuttuvat jatkuvasti. Ympäristötoimen osalta suurimpia tulossa olevia lakimuutoksia ovat vesihuoltolain uudistus ja jätelain kokonaisuudistus kiertotalouslaiksi. Rakentamisen ja alueidenkäytön lainsäädännön kokonaisuudistuksen valmistelu on alkanut vuonna 2018. Valmistelun tarkoituksena on ollut uudistaa 1.1.2000 voimaan astunut maankäyttö- ja rakennuslaki. Monien erilaisten vaiheiden ja valmisteluiden myötä osana uudistusta 1.1.2025 voimaan astui uusi rakentamislaki. Rakentamislain yhteydessä maankäyttö- ja rakennuslaista kumottiin rakentamisen säädökset ja jäljellä jäävän lain nimi muutettiin alueidenkäyttölaiksi. Rakentamislain lisäksi on laadittu mm. pätevyysosoittamislaki, laki rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä sekä useita uusia rakentamismääräyskokoelman asetuksia. Meneillään on myös rakennusvalvontauudistus, joka voi vaikuttaa rakennusvalvonnan järjestämiseen kunnissa.

Lakimuutoksilla on ollut merkittäviä vaikutuksia rakennusvalvonnan toimintaan. Lakiuudistus on edellyttänyt Kiteen kaupunkia uusimaan kaupungin hallintosäännön, rakennusjärjestyksen (vireillä), rakennusvalvonnan taksan sekä päivittämään rakennusvalvonnan toimintaprosesseja sekä ohjeita. Rakentamislain tuomia keskeisiä muutoksia ovat mm. rakentamisluvan lupakynnykset, rakennusjärjestyksen rooli ja ohjausvaikutus rakentamiseen, tietomallien lisääminen, suunnittelijoiden ja työnjohtajien hyväksyminen, vähähiilinen rakentaminen sekä puhtaan siirtymän hankkeiden rakentamislupa. 1.1.2026 tulee noudatettavaksi rakentamislain määräaika rakentamislupahakemuksen käsittelylle sekä vaatimus ottaa vastaan tietomallipohjaisia rakentamislupahakemuksia.

Lakimuutokset ovat aiheuttaneet kouluttautumisen lisäksi rakennusvalvonnan ohjelmistojen päivityksiä ja lisähankintoja. Ohjelmistotoimittajat joutuvat tekemään lakimuutosten takia ohjelmistojen kehittämisprojekteja, joita laskutetaan sitten käyttäjiltä. Mm. rakentamisluvan käsittelyn tietomallivaatimus tulee aiheuttamaan useiden tuhansien eurojen käyttökustannukset vuosittain Kiteelle. Lisäksi rakentamislaki vapautti tiettyjä hankkeita rakennusvalvonnan luvituksesta, joten rakennusvalvonnan lupatulot ovat laskeneet muutoksen myötä.

TALOUSARVIO 2026

Suurin osa tulosalueen määrärahoista käytetään henkilöstömenoihin. Ostopalveluista suurin osa käytetään ICT-palveluihin. Rakentamiseen ja ympäristönsuojeluun liittyvien lupien ja ilmoitusten kokonaismäärän arvioidaan pysyvän lähes vuoden 2025 tasolla. Rakennusvalvonnan tuottoarviota nostetaan hieman vuoden 2025 talousarviosta, koska tuloja on kertynyt arvioitua enemmän. Ympäristötoimen tuottoarvio säilyy edellisvuosien tasolla, mutta toimintamenoja sopeutetaan siirtämällä Kiteenjärven hapettimen hoitovastuu ja siihen liittyvät kustannukset Kiteen Vesikunnalle.

Yleinen kustannustason nousu ostopalveluissa sekä erityisesti useat ohjelmistotoimittajille tulevat ylimääräiset pakolliset ohjelmistojen kehittämishankkeet aiheuttavat myös rakennusvalvontaviranomaisen taksan hintojen korottamispainetta. Taksoihin tullaan esittämään noin 20 % korotusta, kun uusi rakennusjärjestys saadaan voimaan. Vuodelle 2026 ympäristötoimen taksoihin ei tehdä korotuksia.

Tulosalueen merkittävimmät riskit liittyvät henkilöstöresursseihin. Nykyisillä henkilöstöresursseilla kaikkia valvontatehtäviä ei saada suoritettua ajallaan eikä riittävällä viranomaistoimintaan kuuluvalla tasolla. Tämän lisäksi poissaolojen aikana korvaavaa henkilöstöä ei ole, joten työtehtävät kasaantuvat ja jäävät odottamaan toimenpiteitä.

Sitovat toiminnan tavoitteet:

YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA		
YRITTÄMINEN JA ELINKEINOTOIMINTA		
Strateginen toimenpide:		
<i>Kehitämme lupapalveluita vastaamaan paremmin asiakkaiden tarpeita.</i>		
Tulosyksikkö	Toimenpiteet	Mittari
Rakennusvalvonta	Lupahakemusten sujuva, laadukas ja tasapuolinen käsittely	Lupa-asian käsittelyynottoaika ≤ 5 työpäivää. Lupa-asian päätöksentekoaika, kun kaikki tarvittavat liitteet on toimitettu ≤ 10 työpäivää.
Rakennusvalvonta	Asiakastyytyväisyyskysely vuonna 2026 (vastausvaihtoehtojen arvotus 1-5).	Asiakastyytyväisyys rakennusvalvonnan asiakaspalveluun > 4.
IHMISET JA YHTEISÖT		
Strateginen toimenpide:		
<i>Lisäämme ihmisten yleistä viihtyvyyttä luontoa kunnioittaen ja rakennettua ympäristöä kohentaen.</i>		
Tulosyksikkö	Toimenpiteet	Mittari
Rakennusvalvonta	Rakennetun ympäristön katselmus	vähintään 1 kpl / joka toinen vuosi
LUONTO JA RAKENNETTU YMPÄRISTÖ		
Strateginen toimenpide:		
<i>Huolehdimme ainutlaatuisista, puhtaista ja vetovoimaisista järviolueista.</i>		
Tulosyksikkö	Toimenpiteet	Mittari
Ympäristötoimi	Olemme mukana alueellisissa vesistöjenkunnostushankkeissa/ yhteistyöryhmissä	Toteutuu/ei toteudu

IHMISET JA YHTEISÖT		
Strateginen toimenpide:		
<i>Lisäämme ihmisten yleistä viihtyvyyttä luontoa kunnioittaen ja rakennettua ympäristöä kohentaen.</i>		
Tulosyksikkö	Toimenpiteet	Mittari
Ympäristötoimi	Rakennetun ympäristön katselmus	vähintään 1 kpl / joka toinen vuosi
YRITTÄMINEN JA ELINKEINOTOIMINTA		
Strateginen toimenpide:		
<i>Kehitämme lupapalveluita vastaamaan paremmin asiakkaiden tarpeita.</i>		
Tulosalue	Toimenpiteet	Mittari
Rakennusvalvonta Ympäristötoimi	Kehitämme rakennusvalvonnan, ympäristötoimen, kaavoituksen ja maankäytön yhteistoimintaa ja näin parannamme palveluiden sujuvuutta.	Yhteiset kokoukset ajankohtaisista hankkeista kerran kuukaudessa.

TALOUS

700 Rakentaminen ja ympäristön valvonta	Muutettu TA				
	TP 2024	2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	72 914	65 500	68 200	68 200	68 200
Toimintakulut	-272 127	-286 500	-293 200	-293 200	-293 200
* Toimintakate	-199 213	- 221 000	- 225 000	- 225 000	- 225 000
* Valtuustoon nähden sitovataso					